

Evidence als evidentie? Resultaten van een grootschalige survey onder ambtenaren over onderbouwd beleid in de Vlaamse overheid

Pieter Raymaekers, Peter De Smedt, Valérie Pattyn en Koen Migchelbrink¹

SAMENVATTING De manier waarop overheden beleid onderbouwen en kennis integreren in hun werking klimt steeds hoger op de agenda van onderzoekers, overheden en internationale instellingen. Hoewel het ideaalbeeld van *Evidence Informed Policy Making* (EIPM) de belofte in zich draagt om met rationele en objectieve kennis complexe, maatschappelijke vraagstukken op te lossen, blijkt de praktische uitwerking vandaag niet altijd evident. Verschillende factoren op individueel en organisatieniveau moeten goed afgesteld zijn en in elkaar klikken om het gebruik van kennis of *evidence* door publieke organisaties optimaal te faciliteren. Ook de Vlaamse overheid zet steeds nadrukkelijker in op EIPM. In dit artikel onderzoeken we op basis van een grootschalige survey bij 438 Vlaamse ambtenaren in welke mate zij vinden dat hun organisaties vandaag al *evidence informed* werken. Daarnaast brengen we in kaart welke onderzoeksvaardigheden Vlaamse ambtenaren bezitten, hoe ze netwerken met experts buiten de overheid uitbouwen, welke informatiebronnen ze gebruiken en wat de rol is van organisatiemiddelen zoals toegang tot onderzoek, tijd, budget en personeel bij het gebruik van *evidence*. Op basis van deze analyses formuleren we concrete aandachtspunten en aanbevelingen om het beleid van de Vlaamse overheid in de toekomst nog sterker te onderbouwen met beleidsonderzoek en -evaluaties, zodat het gebruik van *evidence* kan uitgroeien tot een evidentie.

1. Onderzoek en beleid: droomhuwelijk of langeafstandsrelatie?

Onderzoekers en beleidsmakers hebben er allebei baat bij dat het beleid zoveel mogelijk wordt onderbouwd met het best mogelijke onderzoek. Veel wetenschappers ambiëren met hun onderzoeksresultaten impact te hebben op de samenleving door maatschappelijke puzzels en problemen mee op te lossen (Bozeman *et al.*, 2023;

Nelson, Lindsay & Bozeman, 2023). Ook beleidsmakers wijzen in hun discours wel vaker op het belang van wetenschappelijk onderzoek om in complexe en onzekere tijden problemen objectief en rationeel te analyseren, de mogelijke effecten van maatregelen te anticiperen en niet in het minst om de uiteindelijke beleidskeuzes te legitimeren (Jasanoff, 1990; Nelson, Lindsay & Bozeman, 2023). Of het nu gaat om het indijken van het coronavirus, het digitaliseren van de

dienstverlening of het mitigeren van de klimaatcrisis, wetenschappelijk onderzoek kan minstens een deel van de oplossingen aanreiken (Head, 2008). In die context klimt *Evidence Informed Policy Making* (EIPM) steeds hoger op de agenda van onderzoekers, overheden en internationale instellingen. Daarbij wordt *evidence* vaak ruimer geïnterpreteerd dan louter wetenschappelijk onderzoek. Ook data, resultaten van beleidsevaluaties, advies van experts en feedback van burgers vallen onder deze noemer (OECD, 2020). In deze studie hanteren we eveneens een bredere en meer pragmatische benadering van *evidence*, die we verderop in detail beschrijven.

Pleitbezorgers van EIPM wijzen op de vele voordelen die met zo'n *evidence*-benadering van beleid gepaard gaan. Ten eerste, *evidence* zou overheden informeren over welke beleidsinstrumenten en -maatregelen nu echt werken (*what works*) en helpen om publieke middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten (Cairney, 2016; Peters & Barker, 1993). Ten tweede, *evidence* zou overheden stimuleren om transparanter te werken en zo een antwoord bieden tegen politieke willekeur (Dorren & Wolf, 2023). Ten derde, *evidence* zou burgers beter inlichten en zo de kwaliteit van het politieke debat, het vertrouwen in de overheid en de werking van de democratie versterken (Bundi & Pattyn, 2022; Peters & Barker, 1993; Schlauffer, Stucki & Sager, 2018).

Als je het zo neerschrijft, lijkt er niets of niemand het droomhuwelijk tussen *evidence* en beleid in de weg te staan. En toch zien we dat in de praktijk al die beschikbare *evidence* moeilijk tot de tekentafels van beleidsmakers doordringt (Bozeman *et al.*, 2023). Of zoals beleidswetenschapper Carole H. Weiss (1995, p. 146) het nogal kritisch formuleerde: "*most policy research is probably born to die unseen and waste its sweetness on the desert air*". Er zijn inderdaad een aantal markante uitdagingen die gepaard gaan met de integratie van *evidence* in het beleidsproces. Meestal wordt er in die context al snel gesproken over de zogenaamde *research-practice gap*, de kloof of langeafstandsrelatie tussen onderzoek en beleid die veroorzaakt wordt door verschillen op het vlak van structuur, cultuur, timing en communicatie tussen beide werelden (Caplan, 1979; Kettl, 2016; SERV, 2015; Walker *et al.*, 2019).

Zo biedt de onderzoekswereld bijvoorbeeld niet altijd eenduidige, toegankelijke of kant-en-klare inzichten voor vaak complexe en multidimensionale beleidsvraagstukken. Al kan het helpen wanneer onderzoekers hun bevindingen helder communiceren via *policy briefs* en gebruik maken van instrumenten zoals infographics, visuals, storytelling en framing (Mair *et al.*, 2019). In de beleidswereld zien we dat ambtenaren vaak onvoldoende uitgerust zijn om *evidence* optimaal te integreren en te laten renderen (Newman, Cherney & Head, 2016, 2017). Uit internationaal onderzoek blijkt dat het hen vooral ontbreekt aan de nodige resources (middelen zoals toegang, tijd, geld, mensen) en skills (vaardigheden zoals het interpreteren van wetenschappelijke publicaties of het analyseren van data) om dit proces te faciliteren (Bogensneider & Corbett, 2010; Cherney *et al.*, 2015; Jennings & Hall, 2012; Nelson, Lindsay & Bozeman, 2023).

De vraag stelt zich echter of deze diagnose ook geldt voor de Vlaamse overheid. Dit is het vraagstuk dat we in deze bijdrage belichten, waarbij we rapporteren over de eerste resultaten van een recent gelanceerde grootschalige survey onder Vlaamse ambtenaren. Op basis van die analyse formuleren we op het einde een aantal concrete aandachtspunten en aanbevelingen ter versterking van EIPM binnen de Vlaamse overheid.

2. Crisis als katalysator voor onderbouwde en datagedreven beleid in Vlaanderen

Alvorens we ingaan op de resultaten van de survey, vinden we het belangrijk om te schetsen in welke context de bevraging plaatsvond. De intentie om *evidence* te integreren in het Vlaams beleid is niet nieuw. In navolging van internationale en vooral Anglo-Amerikaanse trends, groeide rond de eeuwwisseling ook in Vlaanderen de aandacht voor rationalisering en *Evidence Informed Policy Making* (Smet, 2013). Zo getuigden de inrichting van een Studiedienst van de Vlaamse Regering en de oprichting van de Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek van de ambitie om onderzoek en beleid dichterbij elkaar te brengen. Tegelijk hebben een hele reeks studies naar de rol van *evidence* in Vlaanderen in de periode van 2000 tot 2020 aangetoond dat er binnen administraties

en beleidsdomeinen sprake was van grote variaties op het vlak van *evidence* culturen, structuren en toepassingen. Die verschillen in principes en praktijken manifesteerden zich zowel vanuit een algemeen perspectief op onderbouwd beleid (Aubin, Brans & Fobé, 2017; Fobé, 2021; Smet, 2013) als vanuit een blik op specifieke instrumenten zoals beleidsevaluatie (Desmedt, Pattyn & Van Humbeeck, 2016; Pattyn, 2015; Vandoninck *et al.*, 2016) of 'foresight' (Fobé & Brans, 2013; Verlet & De Smedt, 2010). In deze fase zag ook het Witboek 'Open en wendbare overheid' het licht, met een visie en een plan voor meer gecoördineerd onderbouwd beleid in de Vlaamse overheid via beleidsonderzoek en beleidsevaluatie (Vlaamse Regering, 2017b). De ambities van het Witboek werden nadien vertaald in 'Project 23: inzetten op onderzoek en evaluatie'. Dit heeft op die manier een aantal zaken in beweging gezet die door de huidige regering verder opgepikt en deels geïmplementeerd zouden worden (Vlaamse Regering, 2017a).

Deze Vlaamse Regering heeft bij haar aantreden meteen woorden en werven voorzien om het gebruik van *evidence* in haar administraties op te krikken. Zo vermeldt het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024² het belang van onderbouwd beleid (p. 279): "*We hebben nood aan een doordacht en wetenschappelijk onderbouwd beleid dat vandaag een antwoord biedt op de trends en onzekerheden van morgen*". Ook Maertens *et al.* (2021, p. 31) komen in hun grondige doorlichting van het hele Vlaamse regeerakkoord en van de beleidsnota's tot de vaststelling dat er behoorlijk wat "*evidence informed* elementen" in de teksten aanwezig zijn en dat de huidige regering bij de start alvast op papier de intentie had om werk te maken van EIPM. Het beeld van een Vlaamse overheid en Vlaamse ambtenaren die inzetten op EIPM komt eveneens overeen met onderzoek van Aubin *et al.* (2017, p. 95) die op basis van een vragenlijst uit 2013 bij bijna 500 Vlaamse beleidsmedewerkers concludeerden dat ambtenaren vaak betrokken werden bij de opmaak van beleidsdocumenten en -voorstellen en dat ze daarbij gebruik maakten van een brede waaier aan beleidsanalyses en informatiebronnen.

Als we kijken welke acties en beslissingen dit op het terrein heeft opgeleverd, zien we vooral

de laatste drie jaar een opmerkelijke versnelling richting een meer geïnformeerde besluitvorming. Daarbij valt op hoe de COVID-19-crisis, het moment waarop de nood aan realtime datage-dreven en wetenschappelijk onderbouwd beleid extra zichtbaar en tastbaar werd, als een katalysator en hefboom fungeerde. Sinds 2020 volgen verschillende initiatieven en oefeningen elkaar in versneld tempo op. Denken we bijvoorbeeld aan de relanceprojecten in het kader van Vlaamse Veerkracht met onder andere project WV162 'investeren in Vlaamse kennisoverheid' dat inzet op de versterking van de diensten van de Vlaamse Statistische Autoriteit en Strategische Inzichten en Analyses (Vanhee *et al.*, 2022; Vlaamse Regering, 2021a). In dezelfde lijn plaatsen we ook de lancering van de Vlaamse datastrategie en het data-actieplan 2022, in opvolging van het SERV-advies 'betere data voor het (corona-)beleid' (SERV, 2020a, 2022c). Op het vlak van beleidsevaluatie en vooral prestatiegeïnformeerd begroten verschenen initiatieven zoals de geïntegreerde beleids- en begrotingstoelichtingen (Vermeiren, 2023), de eerste Vlaamse Brede Heroverweging (VBH) en het vervolgtraject met een aantal uitgaventoetsen of *spending reviews* (Debruyne *et al.*, 2021; Vlaamse Regering, 2021b).

Als we die acties op een rijtje zetten, komt een beeld naar voren van een Vlaamse overheid die sterk inzet op EIPM. Desondanks bevat dit beeld ook een aantal diffuse elementen. Zo is er een geleidelijke vermindering van financiering en zelfs stopzetting van sommige steunpunten (SERV, 2020b). Daarnaast ontbreekt binnen de Vlaamse overheid nog steeds een institutionele architectuur en een gemeenschappelijke, gecoördineerde agenda voor beleidsevaluatie, toch één van de hoekstenen van EIPM (Van Humbeeck, 2021). Zo formuleerde de SERV (2022a) een advies met belangrijke aandachtspunten voor toekomstige brede heroverwegingen op het vlak van timing, frequentie, scope, doelstellingen, coördinatie, communicatie, governance en verantwoordelijkheid. Bovendien dienen uitgaventoetsen en heroverwegingen te worden ingebed in een bredere evaluatiestructuur en -cultuur, die nog nadrukkelijker de koppeling maakt tussen het begrotingsmatige en het beleidsmatige proces (Van Humbeeck, 2021; SERV, 2022a, pp. 5-6). Tegelijkertijd moeten we ook wijzen op

de inspanningen van bepaalde individuele departementen zoals het Departement Omgeving of het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie die werk maken van een ‘strategische evaluatieagenda’ met oog voor de doorwerking (Baert, Borrey & Winderickx, 2021; Bieseman, Gommers & Wittebolle, 2023).

Om de bestaande dynamieken en intenties rond EIPM verder vorm te geven en optimaal te benutten, zijn binnen de Vlaamse overheid publieke organisaties en ambtenaren nodig met voldoende organisatiemiddelen, individuele vaardigheden en toegang tot verschillende informatiebronnen. In het volgende deel tonen we hoe het met elk van die specifieke elementen gesteld is en wat de algemene perceptie is rond het gebruik van *evidence* in de Vlaamse overheid. Dit doen we door enkele van de belangrijkste, beschrijvende resultaten uit de eerder vermelde survey onder Vlaamse ambtenaren, die we hieronder gemakshalve de ‘*evidence survey*’ noemen, te presenteren en te bediscussiëren.

3. De resultaten van de *evidence survey*

De steekproef

Om zicht te krijgen op de perceptie van ambtenaren over het EIPM-gehalte van de Vlaamse

overheid, en de factoren die een rol spelen in het gebruik van *evidence*, maken we, zoals gesteld, voor dit onderzoek gebruik van een vragenlijst. Deze survey werd tussen 13 juni en 14 juli 2022 verstuurd naar 1.556 werknemers van de Vlaamse overheid. Daarvan vulden 438 respondenten (oftewel 28,1 %) de volledige vragenlijst in. Enkel de antwoorden van deze personen werden opgenomen in de analyse.

Een overzicht met de belangrijkste, beschrijvende statistieken kan ons meer leren over de samenstelling van de steekproef. Net iets meer vrouwen (51,4 %) dan mannen deden mee aan het onderzoek. De gemiddelde leeftijd was 49 jaar en de respondenten werkten gemiddeld 20 jaar voor de overheid waarvan gemiddeld 14,5 jaar voor de huidige organisatie. De overgrote meerderheid was universitair geschoold (92 %), met vooral een opleidingsachtergrond in de humane wetenschappen (n=107), techniek en ingenieurswetenschappen (n=78) en politieke en sociale wetenschappen (n=72). Qua functieprofielen deden er hoofdzakelijk beleidsmedewerkers (n=137), top- en middenmanagers (n=97) en lagere leidinggevenden mee (n=80). De deelnemers kwamen uit alle tien beleidsdomeinen. Meer details over de samenstelling van de steekproef zijn te vinden in Tabel 1 en Figuur 1.

Tabel 1 Beschrijvende statistieken van de steekproef

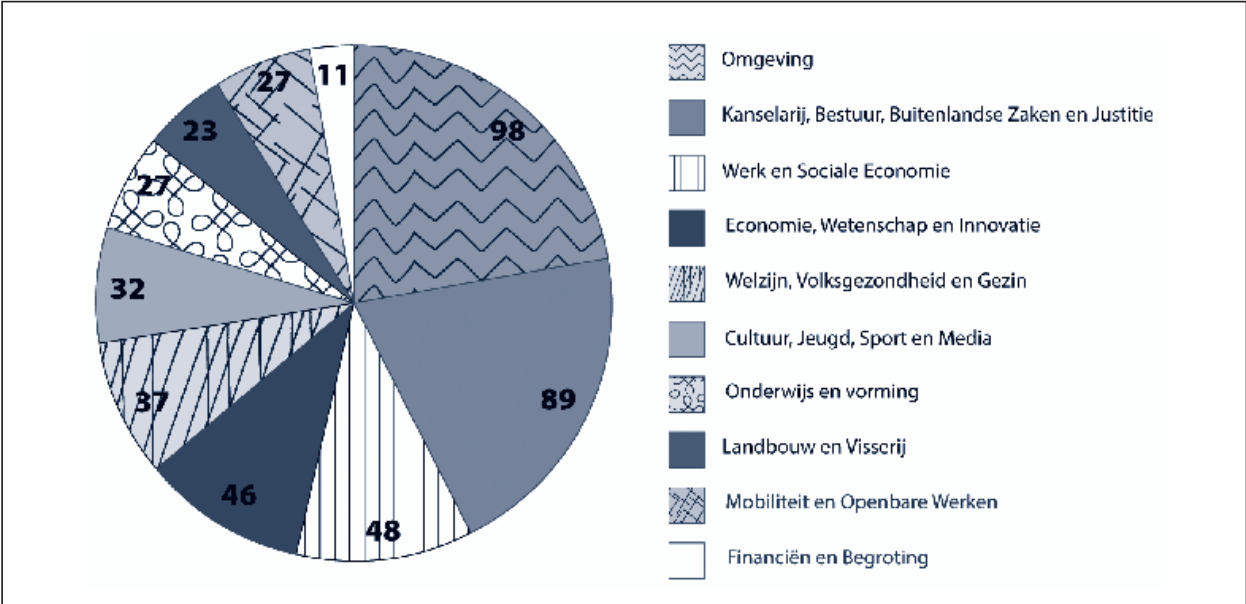
Variabele	Categorie	Aantal	Gem. of (%)
Algemeen	Leeftijd	49 jaar	gemiddeld
	Werkervaring overheid	20 jaar	gemiddeld
	Werkervaring huidige organisatie	14,5 jaar	gemiddeld
Werkgever	Agentschap	213	49 %
	Departement	188	43 %
	Adviesraad	9	2 %
	Overige	28	6 %
Functie	Beleidsmedewerker	137	31 %
	Leidinggevende top- en middenkader	97	22 %
	Leidinggevende lager kader	80	18 %
	Stafmedewerker	43	10 %
	Data-analist	8	2 %
	Overige	73	17 %

Variabele	Categorie	Aantal	Gem. of (%)
Onderwijsniveau	Hoger onderwijs lange type	403	92 %
	Hoger onderwijs korte type	24	5 %
	Hoger middelbaar onderwijs en lager	11	3 %
Studieachtergrond	Humane wetenschappen	107	24 %
	Politieke en sociale wetenschappen	72	16 %
	Economische wetenschappen	50	11 %
	Rechten	35	8 %
	Natuurwetenschappen	49	11 %
	Techniek en ingenieurswetenschappen	78	18 %
	Medische wetenschappen	10	2 %
	Overige	37	8 %

n=438

Figuur 1 Verdeling van de respondenten per beleidsdomein van de Vlaamse overheid

Het ‘NERD’-gehalte van de Vlaamse overheid

Een belangrijk onderdeel van het EIPM-debat draait rond de vraag wat we nu eigenlijk verstaan onder *evidence* en hoe we dat moeten meten (Blum & Pattyn, 2022; Fleming & Rhodes, 2018; Heinrich, 2007; Nelson, Lindsay & Bozeman, 2023). In de literatuur wordt vaak een onderscheid gemaakt tussen een brede en een beperkte *evidence*-benadering (Blum & Pattyn, 2022). In de beperkte benadering van *evidence* komt enkel ‘wetenschappelijk onderzoek’ in aanmerking. Het betreft informatie die op een specifieke en systematische manier, volgens de wetenschappelijke methode, geproduceerd is,

met *randomized control trials* en meta-analyses als exponenten (Amara, Ouimet & Landry, 2004; Rickinson *et al.*, 2021). Zoals hierboven al vermeld, opteren we in ons onderzoek bewust voor een bredere en meer pragmatische aanpak in lijn met de OECD (2020, p. 12) die in haar rapport *Building Capacity for Evidence-Informed Policy-Making* de volgende definitie hanteert: “*Evidence-informed policy-making can be defined as a process whereby multiple sources of information, including statistics, data and including the best available research evidence and valuations, are consulted before making a decision to plan, implement, and (where relevant) alter public policies, programs and deliver quality public other services.*”

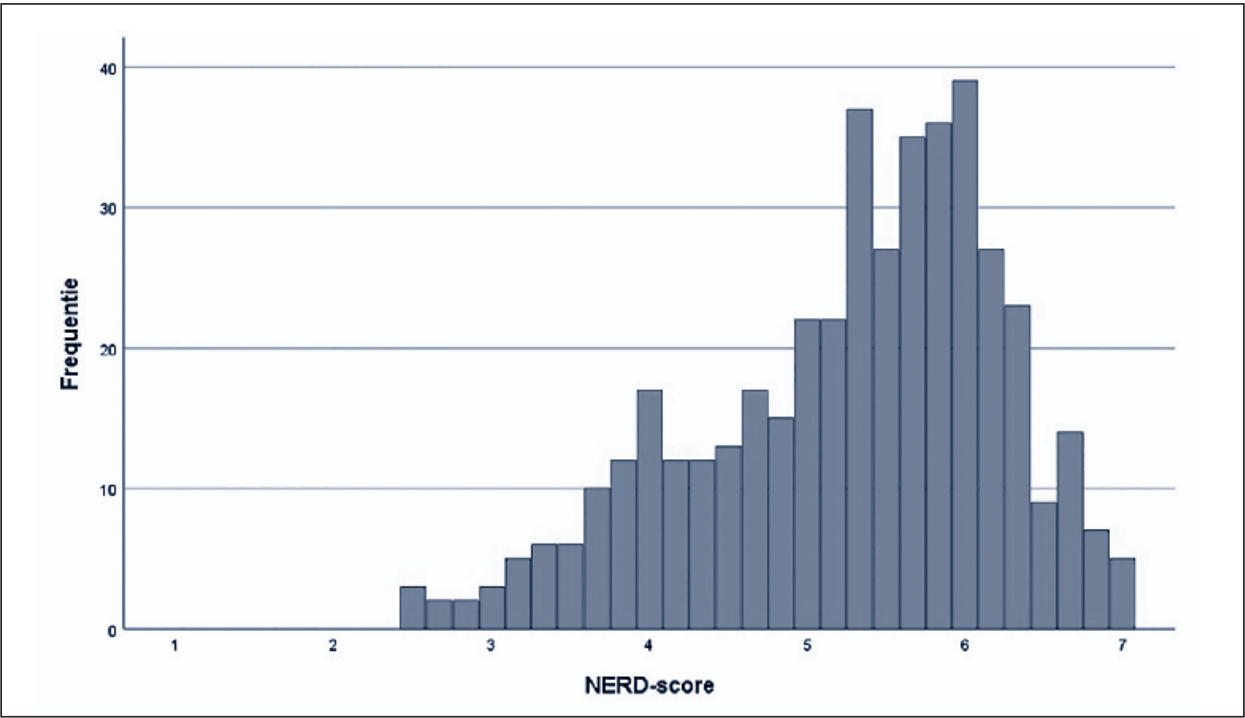
Rest de vraag hoe je zo’n breed concept als het gebruik van *evidence* voor het nemen van beslissingen en het maken van beleid binnen publieke organisaties kan omzetten in een tastbaar en meetbaar instrument. Voor dit onderzoek doen we een beroep op een gevalideerde en gestandaardiseerde schaal, met name de *Norm of Evidence and Research in Decision-making* of kortweg NERD, door Hall en Van Ryzin (2019) ontwikkeld in een Amerikaanse context, maar met algemene toepassingsmogelijkheden. Deze schaal past bij de brede *evidence*-opzet van deze studie omdat ze naast wetenschappelijke onderzoeksresultaten ook monitoring data, evaluaties en een algemene evidence-based manier van werken meeneemt in de meting, conform het

eerder geschetste EIPM-discours in de Vlaamse overheid. Bovendien is de schaal zowel intern gericht op de beslissingen voor de organisatie als extern gericht op het beleid naar burgers. De schaal bestaat uit zes items, vragen worden zowel positief (+) als negatief (-) geformuleerd op een schaal van 1 (volledig mee oneens) tot 7 (volledig mee eens). We legden deze items voor aan alle respondenten, voor wie we op individueel niveau een NERD-score berekenden, als het gemiddelde van deze zes items (zie Tabel 2). Let wel: de score betreft de mate waarin de organisatie van de respondent gebruik maakt van *evidence* en onderzoek in zijn/haar perceptie en niet zozeer de mate waarin de respondent in kwestie zelf *evidence* gebruikt.

Tabel 2 De *Norm of Evidence and Research in Decision-making* (NERD) schaal

Item
Mijn organisatie hecht waarde aan onderbouwde resultaten. (+)
Mijn organisatie evalueert haar programma’s en activiteiten op regelmatige basis. (+)
Voor de meeste zaken gebruikt mijn organisatie steeds de best mogelijke informatie, data en kennis. (+)
In mijn organisatie doen we weinig moeite om de uitkomsten van ons beleid te monitoren. (-)
Beleids evaluaties dragen er niet toe bij om in mijn organisatie dingen gedaan te krijgen. (-)
Voor haar werking doet mijn organisatie weinig beroep op onderzoeksresultaten. (-)

Figuur 2 Histogram van de NERD-schaal

De gemiddelde NERD-score, de mate waarin Vlaamse ambtenaren vinden dat hun organisaties beslissingen nemen en beleid voeren op basis van de best mogelijke *evidence*, bedraagt 5,26 op een schaal van 7. De standaarddeviatie is 0,97 en de Cronbachs alfa is 0,79 wat wijst op een relatief goede interne samenhang tussen de zes vragen. Met een gemiddelde score van 5,26 geven de respondenten aan dat ze 'deels akkoord' (5) en 'akkoord' (6) gaan met de stellingen uit Tabel 2. Daaruit kunnen we concluderen dat Vlaamse ambtenaren hun eigen organisaties een relatief hoge score toekennen op het vlak van *evidence informed* werken (zie Figuur 2). Hoewel het hier gaat om zelfrapportering, die per definitie subjectief is en in deze context niet immuun is voor sociale wenselijkheid, geeft dit toch een indicatie van de mate waarin Vlaamse ambtenaren de EIPM-graad van hun organisatie waarderen.

Drijfveren en drempels voor EIPM

Naast een meting van het algemene EIPM-gehalte binnen de Vlaamse overheid hebben we met de vragenlijst ook nog een aantal factoren in kaart willen brengen, waarvan we weten dat ze een rol spelen voor het gebruik van *evidence* in publieke organisaties (Capano & Malandrino, 2022). In grote lijnen kunnen we twee groepen van factoren onderscheiden die beide een invloed kunnen hebben: organisatorische (meso) en individuele (micro) factoren (Belkhodja *et al.*, 2007; Cherney *et al.*, 2015; Newman, Cherney & Head, 2017). Deze factoren kunnen op twee manieren worden benaderd. Ofwel in de positieve zin als drijfveren of facilitators die het EIPM-proces bevorderen. Ofwel in de negatieve zin als drempels of obstakels. In Tabel 3 bieden we een overzicht van bestaande studies die zelf getracht hebben om deze drijfveren en drempels voor EIPM systematisch samen te vatten, waarbij we in grijs arceren welke factoren we in kaart hebben gebracht in onze survey.

Tabel 3 Systematische reviews met de overkoepelende drijfveren en drempels voor EIPM

	Orton <i>et al.</i> , 2011	Oliver <i>et al.</i> , 2014	Cairney, 2016	Capano & Malandrino, 2022
Studies	18 studies, interviews + surveys	145 studies, systematische reviews, interviews, surveys (bouwend op Innvaer <i>et al.</i> , 2002)	145 studies (bouwend op Oliver <i>et al.</i> , 2014) + 33 studies (bouwend op Wellstead, 2015)	224 studies, systematische reviews, interviews, surveys
Beleidsdomein	Gezondheid	Gezondheid (vooral)	Gezondheid en omgeving	Alle beleidsdomeinen
Factoren	* Persoonlijke relaties * Onderzoeksvaardigheden van beleidsmakers * Organisatiemiddelen * Beleidscultuur * Duidelijk, kwaliteitsvol en toegankelijk evidence	* Persoonlijke relaties * Onderzoeksvaardigheden van beleidsmakers * Kenmerken van onderzoekers * Organisatiemiddelen * Kenmerken van organisatie	* Onderzoeksvaardigheden van beleidsmakers * Kenmerken van onderzoekers * Tijd en opportuniteit	* Persoonlijke relaties * Beleidscapaciteit * Waarden/ideeën/overtuigingen * Belangen * Institutionele en procesmatige kenmerken * Soorten evidence

Wat opvalt bij deze factoren is dat er vaak sprake is van een spiegelmechanisme. Hoe meer organisatiemiddelen, hoe sterker de netwerken tussen onderzoek en beleid of hoe scherper de onderzoeksvaardigheden, hoe sterker EIPM gerapporteerd wordt. En omgekeerd: hoe minder

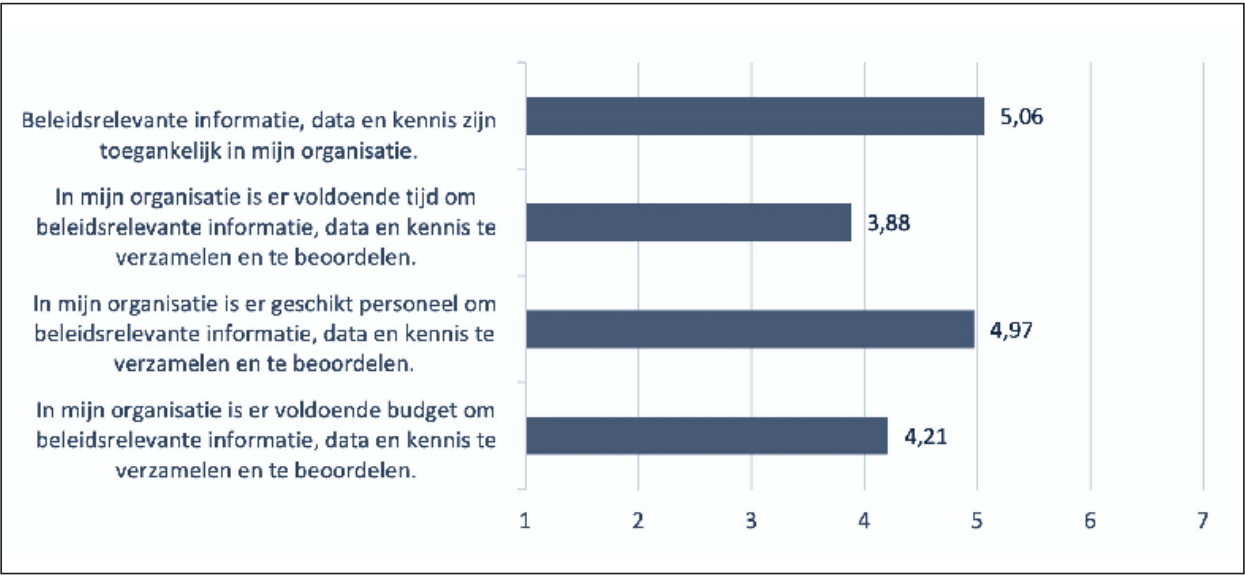
organisatiemiddelen, hoe zwakker de netwerken tussen onderzoek en beleid of hoe beperkter de onderzoeksvaardigheden, hoe zwakker EIPM gerapporteerd wordt (Capano & Malandrino, 2022; Nelson, Lindsay & Bozeman, 2023).

Organisatiefactoren

Wat de organisatiefactoren betreft, op het zogenaamde mesoniveau, spelen vooral de **resources of middelen** een belangrijke rol. Op basis van onderzoek van Jennings en Hall (2012) hebben we aan de Vlaamse ambtenaren gevraagd in hoeverre zij vinden dat ze voldoende toegang hebben tot *evidence*, in hoeverre zij over voldoende tijd en budget beschikken om *evidence* te integreren in hun werk en of er wel genoeg geschikt personeel is om al die *evidence* te verzamelen en te beoordelen. Uit de resultaten van Figuur 3 blijkt dat het relatief goed zit met de toegankelijkheid van *evidence* binnen de Vlaamse overheid en dat men het beschikbare personeel ook geschikt acht om met *evidence* te werken. Wanneer we dit meer in detail ont-rafelen, stellen we echter vast dat er maar net voldoende budget en niet altijd voldoende tijd

is om beleidsrelevante informatie, data en kennis te beoordelen en te verzamelen. Deze bevindingen, goede toegang maar weinig tijd, liggen overigens helemaal in lijn met de resultaten die Aubin *et al.* (2017) een decennium geleden al aantreffen in hun survey bij bijna 500 Vlaamse ambtenaren. En deze resultaten resoneren ook sterk met een enquête onder 80 deelnemers die gehouden werd om feedback te krijgen over de Vlaamse Brede Heroverweging. In de woorden van Koen Algoed, secretaris-generaal van het Departement Financiën en Begroting, klinkt dat zo: “Aandachtspunten die worden aangehaald, zijn wel dat er voldoende tijd moet worden voorzien en dat er ook voldoende kwaliteitsvolle data beschikbaar moeten zijn” (Vanhee, 2021, p. 10). We horen hier dus een gelijkaardig ge-luid, weliswaar vanuit een andere invalshoek op EIPM.

Figuur 3 Organisatiemiddelen voor EIPM in de Vlaamse overheid

Individuele factoren

Bij de individuele factoren, het zogenaamde microniveau, werpen we eerst een blik op de **onderzoeksvaardigheden** van de Vlaamse ambtenaren. Hiervoor gebruiken we drie vragen die ontwikkeld werden door Newman *et al.* (2017) in een gelijkaardig onderzoek met Australische beleidsmedewerkers. We beschouwen onderzoeksvaardigheden als specifieke beleidsrelevante vaardigheden zoals het inter-

preteren van statistische analyses, het verzamelen en gebruiken van data en het toepassen van onderzoeksresultaten. In lijn met de antwoorden van hun Australische collega’s vinden ook Vlaamse ambtenaren van zichzelf dat ze de nodige vaardigheden bezitten, met een iets lagere score evenwel voor statistiek (zie Figuur 4).

Een factor die hiermee verband houdt is de mate waarin ambtenaren zichzelf op analytisch vlak blijven bijscholen in het kader van levenslang

leren. We maken hier een onderscheid tussen **on-the-job trainingen** en **formele opleidingen**. Zeker wat de formele vormingsactiviteiten betreft is er nog ruimte voor verbetering. Het valt op dat Vlaamse ambtenaren relatief weinig formele opleidingen volgen die hun analytische onderzoeksvaardigheden zouden kunnen aanscherpen. Hierbij denken we in de eerste plaats aan algemene opleidingen rond beleidsonderzoek, prestatie-informatie en beleidsevaluatie, maar ook aan specifieke methodologische modules zoals kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden, data-analyse en statistiek. Dit veronderstelt ook dat het opleidingsaanbod voor ambtenaren voldoende op maat en up-to-date is.

Tot slot hebben we ook één vraag gesteld rond de **persoonlijke contacten** die ambtenaren bewust aangaan en onderhouden met experts en academici van buiten de overheid. Onderzoek in Angelsaksische landen heeft die formele en informele contacten aangeduid als één van de factoren bij uitstek om onderbouwd beleid te bevorderen (Capano & Malandrino, 2022; Nelson, Lindsay & Bozeman, 2023). Om netwerken en samenwerkingen tussen beide werelden te laten werken, en zo de kloof te dichten, zijn immers brugfiguren nodig die weten welke belangen, gevoeligheden en noden er langs beide kanten spelen. Uit de bevraging blijkt dat Vlaamse ambtenaren op regelmatige basis bewust contact zoeken en relaties aangaan met experts en academici die zich buiten de overheid bevinden.

Figuur 4 Onderzoeksvaardigheden, opleidingen en netwerken van Vlaamse ambtenaren

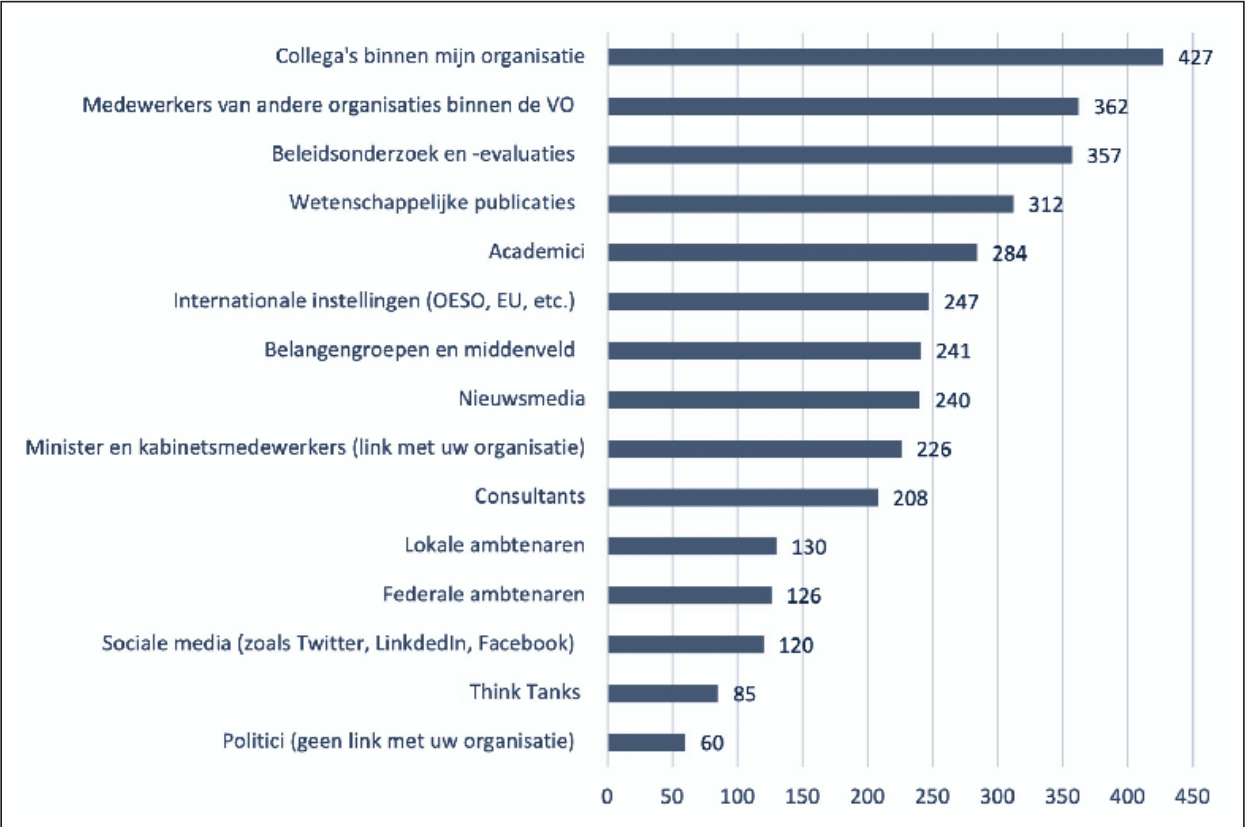

Informatiebronnen

Naast een set individuele en organisatorische factoren die samenhangen met het gebruik van *evidence* hebben we ook gepeild naar de verschillende soorten informatiebronnen die ambtenaren het meest consulteren en hanteren om beleidsrelevante informatie, data en kennis in

hun werk te integreren. We lieten hen kiezen uit vijftien mogelijke bronnen, waarbij het steeds mogelijk was om meerdere opties tegelijk aan te duiden. In Figuur 5 geven we het volledige overzicht weer op basis van de frequentie per bron. Vervolgens gaan we dieper in op een aantal opvallende trends.

Figuur 5 Informatiebronnen die ambtenaren in de Vlaamse overheid gebruiken

Ten eerste, net zoals in verschillende andere landen (Cherney *et al.*, 2015; Jennings & Hall, 2012) en analoog aan een decennium geleden (Aubin, Brans & Fobé, 2017), gaan Vlaamse ambtenaren in de eerste plaats te rade bij collega's van de eigen organisatie en andere organisaties binnen de Vlaamse overheid wanneer ze op zoek zijn naar informatie. Het is vanzelfsprekend positief dat ambtenaren onderling kennis uitwisselen en ook hier transversaal werken, over de verschillende beleidsdomeinen, agentschappen en departementen heen. Die grote aandacht voor uitwisseling tussen Vlaamse ambtenaren onderling staat echter in contrast met de hoeveelheid *evidence*-gerelateerde contacten die Vlaamse ambtenaren aangaan met hun collega's van de federale overheid en van de lokale besturen. Hoewel het voor sommige beleidsdomeinen en -kwesties misschien minder nodig is om informatie te halen bij andere beleidsniveaus, is het duidelijk een minder gebruikelijke en minder vanzelfsprekende piste. Zo zien we bijvoorbeeld dat belangengroepen of consultants veel meer worden ingeschakeld als informatiebronnen. In een sterk vervlochten *multi-level governance*

context zoals de Belgische lijkt deze vorm van informatie-uitwisseling vandaag onderbenut.

Ten tweede zien we de relatief hoge scores voor *evidence informed* werken ook hier vertaald in de hoge frequenties van beleidsonderzoek en -evaluaties, wetenschappelijke publicaties en academici als belangrijke informatiebronnen. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat 312 van de 438 respondenten aangeven dat ze wetenschappelijke publicaties gebruiken voor beleidswerk. Voor 247 van de 438 respondenten staan ook de vele rapporten en aanbevelingen van internationale organisaties zoals de OESO of de EU op de radar.

Ten derde krijgen we ook een beter beeld van de rol van politici en kabinetsmedewerkers als potentiële informatiebronnen. Wanneer het gaat om de minister of kabinetsmedewerkers met politieke verantwoordelijkheid in de eigen organisatie, geeft ongeveer de helft van de respondenten aan dat deze dienen als informatiebron. Politici met bevoegdheden buiten het eigen domein worden dan weer het minst van alle hier opgeno-

men informatiebronnen geconsulteerd. Merk op dat informatie in deze context niet zomaar gelijkgesteld kan worden met 'evidence'. Met andere woorden, het consulteren van een minister en zijn/haar kabinet betekent niet dat deze per definitie ook *evidence* zal verstrekken, net zoals dit evenmin gegarandeerd is voor de andere informatiebronnen die in deze vraag worden vermeld. Het kan bijvoorbeeld ook gaan om informatie met betrekking tot de probleemanalyse, de beleidsdoelstellingen of de gewenste effecten.

4. Conclusies en aandachtspunten

Samenvattend levert de survey twee centrale vaststellingen op. Ten eerste, Vlaamse ambtenaren schatten hun eigen organisatie relatief hoog in qua onderbouwd beleid. We verwijzen hierbij naar een relatief hoge gemiddelde score op de zogenaamde NERD-schaal. Indicaties van deze hoge EIPM-perceptie vinden we ook terug op organisatieniveau op het vlak van toegang tot *evidence* en geschikt personeel; op individueel niveau op het vlak van onderzoeksvaardigheden en persoonlijke contacten met de onderzoeksweld; en op het vlak van frequent geconsulteerde informatiebronnen waar, naast eigen collega's, wetenschappelijke publicaties, beleidsevaluaties en experts bovenaan de lijst prijken. Deze bevindingen sluiten aan bij de sterke aandacht voor EIPM in het huidige discours van de Vlaamse overheid.

We kunnen echter niet uitsluiten dat in het licht van dit discours de bevraagde ambtenaren een positievere perceptie hebben van de werkelijke EIPM-praktijk, al waren we niet in de mogelijkheid om dit binnen het opzet van dit onderzoek te verifiëren. De algemeen positieve teneur is wel opvallend, gezien de bovenvermelde kritischere opmerkingen van de EIPM-situatie door onder meer de SERV en de stuurgroep van de Vlaamse Brede Heroverweging (Van Humbeeck, 2021; SERV, 2022a).

Ten tweede, in de survey komt naar voren dat voor een aantal belangrijke, onderliggende EIPM-factoren de fundamenteën nog niet stevig genoeg zijn. Zo geven ambtenaren aan dat er vaak te weinig tijd is om grondig met *evidence* bezig te zijn en dat ook de budgettaire ruimte

beperkt is. Daarnaast zijn de relatief goede scores voor individuele onderzoeksvaardigheden niet gebaseerd op een cultuur van levenslang leren, althans niet via het formele opleidingscircuit. In een tijd die gekenmerkt wordt door onzekerheid, complexiteit en snelheid zijn opportuniteiten voor *reskilling* en *upskilling* geen overbodige luxe. Tot slot vallen bij de informatiebronnen de erg lage scores op voor informatie-uitwisseling met federale ambtenaren en lokale ambtenaren. Dit kan de EIPM-ambitie van de Vlaamse overheid in de toekomst afremmen, aangezien veel complexe problemen zich niet meer laten kennen en temmen binnen één bestuursniveau. We moeten er wel op wijzen dat we in deze studie vooral verkennend en beschrijvend te werk zijn gegaan en dat we (nog) geen directe associaties kunnen maken tussen de rol van bepaalde factoren enerzijds en de mate van EIPM (via NERD) anderzijds³.

Verder willen we nog meegeven dat deze bevraging zich enkel richtte op het identificeren van de verschillende soorten informatiebronnen die worden geraadpleegd. Hierdoor biedt het onderzoek slechts beperkte inzichten in de beschikbaarheid, relevantie en kwaliteit van data. Eerdere analyses hebben herhaaldelijk gewezen op het gebrek aan beschikbare overheidsdata om beleid te onderbouwen, wat vaak verhindert om gegronde conclusies te maken over de (verwachte) effectiviteit en efficiëntie van bepaalde beleidsinterventies (SERV, 2021, 2022b). Ook de stuurgroep van de Vlaamse Brede Heroverweging heeft deze tekortkomingen inzake data-infrastructuur expliciet benoemd (Debruyne *et al.*, 2021; SERV, 2022a). En zelfs wanneer data beschikbaar zijn, blijken deze daarom nog niet altijd relevant. Zo betekent beschikbare *evidence* over een deelaspect van een beleidsprobleem bijvoorbeeld nog geen inzicht in de (verwachte) werking van een voorgestelde beleidsmaatregel. Een doeltreffende data-infrastructuur moet interoperabel en compleensief zijn, waardoor ze inzetbaar is in alle fasen van de beleidscyclus en over beleidsdomeinen heen. Dit is essentieel in een omgeving waar steeds meer beleidsuitdagingen vragen om een integrale en systemische aanpak.

Wanneer we een comparatieve bril opzetten, verschillen de resultaten voor veel factoren bin-

nen de Vlaamse overheid niet zo heel erg met gelijkaardig onderzoek in landen zoals het VK, de VS, Canada en Australië (Cherney *et al.*, 2015; Howlett & Newman, 2010; Jennings & Hall, 2012; Landry, Lamari & Amara, 2003; Newman, Cherney & Head, 2016, 2017; Ouimet *et al.*, 2009; Wellstead, Stedman & Howlett, 2011). Ook daar zien we dat het relatief goed zit met de toegang, de skills en de netwerken, dat rechtstreekse collega's de belangrijkste informatiebron vormen en dat tijd, geld en bijscholing pijnpunten kunnen zijn. Niet alleen een vergelijking in ruimte (tussen landen), maar ook een vergelijking in de tijd, legt dezelfde patronen bloot. Een decennium geleden al gaven zo'n 500 Vlaamse ambtenaren gelijkaardige antwoorden, al leek de beschikbaarheid van voldoende tijd en geschikt personeel toen nog nijpender dan vandaag (Aubin, Brans & Fobé, 2017; Fobé, 2021). Uit deze eerdere studies bleek ook dat Vlaamse ambtenaren in 2013 vaak meer EIPM geneigd waren in vergelijking met hun collega's van de federale overheid, het Waals Gewest en de Fédération Wallonie-Bruxelles. Het zou daarom interessant zijn om dit onderzoek te repliceren bij de andere overheden in België om na te gaan welke zaken gelijk en anders lopen, en hoe deze zijn geëvolueerd doorheen de tijd. In het algemeen zou de Vlaamse overheid synergieën kunnen zoeken bij EIPM-gerelateerde projecten die zich richten op het federaal niveau. Denk bijvoorbeeld aan de initiatieven van de OESO en de EU rond EIPM en beleidsevaluatie waar de algemene focus enkel op België ligt als 'country-case' en waar de specifieke context van Vlaanderen vaak buiten de scope blijft (Mackie *et al.*, 2021; OECD, 2023).

5. Aanbevelingen

Tot slot willen we op basis van onze bevindingen nog enkele concrete aanbevelingen formuleren om de Vlaamse overheid verder te versterken als kennisorganisatie. Een eerste pijler vormt de cruciale rol van **netwerken**, met voorop het Kennisnetwerk Beleidsonderzoek en -evaluatie en het Vlaams Evaluatieplatform (VEP). Het VEP, dat naast Vlaamse ambtenaren ook geïnteresseerden en experts betreft uit het bredere EIPM-ecosysteem, zoals academici, federale ambtenaren,

het Rekenhof, de SERV, consultants, en anderen, kan enerzijds beste praktijken en methoden delen, maar kan anderzijds ook binnen de Vlaamse overheid bijdragen aan een verdere institutionalisering van beleidsevaluatie. Het Kennisnetwerk Beleidsonderzoek en -evaluatie, dat voornamelijk gericht is op Vlaamse ambtenaren, speelt een centrale rol in het faciliteren van kennisuitwisseling, het versnellen van leerprocessen en het vergroten van de collectieve intelligentie rond EIPM. Vanuit het kennisnetwerk kunnen een aantal initiatieven worden genomen en gecoördineerd om EIPM verder te bevorderen. Denk aan het ontwikkelen van een kennisbeheerstrategie, waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor nieuwe digitale instrumenten en een EIPM-dataplatform dat kennisdeling en samenwerking binnen de Vlaamse overheid faciliteert. Daaraan gekoppeld kan het kennisnetwerk onder andere via dat dataplatform ervoor zorgen dat beleidsrelevante *evidence* vanuit internationale organisaties zoals de OESO of de EU toegankelijk en toepasbaar wordt gemaakt voor Vlaamse ambtenaren. Tot slot kan het kennisnetwerk de kennisuitwisseling, de interactie en de kiemen voor een EIPM-cultuur verder laten groeien door regelmatig evenementen, workshops, webinars en discussieforums te organiseren.

Een tweede pijler is het belang van **formele opleiding en training** voor Vlaamse ambtenaren rond aspecten van EIPM. Het bevorderen van EIPM vereist niet alleen toegang tot kennis, maar ook de vaardigheden om deze kennis effectief te gebruiken. De *Science4Policy*-initiatieven vanuit het Joint Research Centre (JRC) van de Europese Commissie kunnen hier dienen als leidraad. Zo biedt de tweedaagse training voor onderzoekers en beleidsmakers een blauwdruk om beide groepen dichter bij elkaar te brengen en hen de nodige kennis en vaardigheden mee te geven om de impact van kennis op het beleid te vergroten⁴. Bovendien werden er via een *train-the-trainer* vierdaagse ook voor ons land docenten klaargestoomd om deze programma's op maat van België en Vlaanderen te maken en aan te bieden⁵. Naast deze veelbelovende initiatieven adviseren we om ook vanuit het Kennisnetwerk Beleidsonderzoek en -evaluatie en vanuit de universiteiten innovatieve programma's te ontwikkelen rond het onderzoeken en onderbouwen

van beleid op basis van de nieuwste methoden en technologieën voor analyse zoals machine-learning en artificiële intelligentie. Bovendien zou het een goede zaak zijn mochten deze opleidingen zich niet alleen richten op ambtenaren en onderzoekers, maar ook politici betrekken. Zoals dit bijvoorbeeld ook al gebeurt in het VK met de jaarlijkse *Evidence Week* gericht op parlementsleden (MP's) en in Vlaanderen met het initiatief *Science meets Parliament* van de Jonge Academie⁶.

Een derde pijler richt zich op de **resources**. Nu het momentum voor EIPM hoog is, mogen bovengenoemde acties en adviezen niet beperkt blijven tot discussies, ad-hocbeslissingen en vrijblijvende initiatieven. Naast strategie, visie en leiderschap blijven voldoende tijd, budget en personeel met de juiste skills onmisbare en evidente fundamenten om een EIPM-structuur te verankeren en een EIPM-cultuur te doen bloeien. Een overheid die een onderbouwd beleid voert is beter in staat om haar middelen efficiënter en effectiever te besteden waardoor vandaag investeren in EIPM morgen niet alleen een publieke meerwaarde, maar ook budgettaire winst oplevert. Samengevat, door verder te bouwen op de *evidence*-basis die al aanwezig is in termen van onderzoeksvaardigheden, toegang tot informatiebronnen en contacten met de onderzoeksweld, en door nog sterker in te zetten op netwerken, opleidingen en resources, kan de Vlaamse overheid blijven stappen zetten om van *evidence* een evidentie te maken.

EINDNOTEN

- 1 *Pieter Raymaekers is onderzoeker en vormingscoördinator bij het KU Leuven Instituut voor de Overheid. Contact: pieter.raymaekers@kuleuven.be. Peter De Smedt heeft al meer dan twintig jaar ervaring met de science-policy interface bij zowel de Vlaamse overheid als de Europese Commissie. Contact: peterdsbrussel@gmail.com. Bijdrage is op persoonlijke titel. Valérie Pattyn is universitair hoofddocent aan het Instituut Bestuurskunde van de Universiteit Leiden en gastprofessor aan het KU Leuven Instituut voor de Overheid. Contact: v.e.pattyn@fgga.leidenuniv.nl. Koen Migchelbrink is universitair docent publiek management bij het Departement Bestuurskunde en Sociologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Contact: migchelbrink@essb.eur.nl.*
- 2 <http://www.vlaanderen.be/publicaties/regeerakkoord-van-de-vlaamse-regering-2019-2024>.
- 3 *Deze analyses vormen de kern van minstens twee internationale papers waarin we de onderlinge verbanden nog meer in detail zullen onderzoeken.*
- 4 *Al het materiaal van de tweedaagse Science for Policy opleiding voor onderzoekers is vrij beschikbaar via https://knowledge4policy.ec.europa.eu/dataset/k4p-dataset-44904_en.*
- 5 *Zo biedt EWVI bijvoorbeeld tussen november 2023 en april 2024 alvast tien gratis Science4Policy workshops voor onderzoekers aan in Antwerpen, Gent, Leuven, Hasselt, Brugge en Brussel: <https://www.science4policy.be/>.*
- 6 <https://www.sciencemeetsparliament.be/>.

Referenties

Amara, Nabil, Mathieu Ouimet & Réjean Landry (2004), "New Evidence on Instrumental, Conceptual, and Symbolic Utilization of University Research in Government Agencies", *Science Communication* 26(1), 75-106.

Aubin, David, Marleen Brans & Ellen Fobé (2017), "Policy Analysis in the Central and Regional Governments" in Marleen Brans & David Aubin (eds.), *Policy Analysis in Belgium*, Bristol, Bristol University Press, 81-105.

Baert, Lieselot, Sabine Borrey & Wim Winderickx (2021), "Beleidsevaluatie: systeemevaluatie in het beleidsdomein EWI - enkele praktijkvoorbeelden en lessen voor de toekomst", *Vlaams Tijdschrift voor Overheidsmanagement* 4, 53-65.

Belkhodja, Omar, Nabil Amara, Réjean Landry & Mathieu Ouimet (2007), "Omar Belkhodja", *Science Communication* 28(3), 377-417.

Bieseman, Helena, Annick Gommers & Luc Wittebolle (2023), "Monitoring en evaluatie van de doorwerking van omgevingsonderzoek", *Vlaams Tijdschrift voor Overheidsmanagement* 1, 35-46.

Blum, Sonja & Valérie Pattyn (2022), "How Are Evidence and Policy Conceptualised, and How Do They Connect? A Qualitative Systematic Review of Public Policy Literature", *Evidence & Policy*, 1-20.

Bogenschnieder, Karen & Thomas J. Corbett (2010), *Evidence-Based Policymaking: Insights from Policy-Minded Researchers and Research-Minded Policymakers*, Routledge/Taylor & Francis Group.

Bozeman, Barry *et al.* (2023), "Speaking Truth to Power ... or to the Ivory Tower? Public Affairs Researchers' Reports of Prac-

tioners' Use of Their Research Research", *Public Management Review* 00(00), 1-26, <https://doi.org/10.1080/14719037.2023.2252819>.

Bundi, Pirmin & Valérie Pattyn (2022), "Trust, but Verify? Understanding Citizen Attitudes toward Evidence-Informed Policy Making", *Public Administration*.

Cairney, Paul (2016), *The Politics of Evidence-Based Policy Making*, London, Palgrave Macmillan.

Capano, Giliberto & Anna Malandrino (2022), "Mapping the Use of Knowledge in Policymaking: Barriers and Facilitators from a Subjectivist Perspective (1990-2020)", *Policy Sciences* 55(3), 399-428.

Caplan, Nathan (1979), "The Two-Communities Theory and Knowledge Utilization", *American Behavioral Scientist* 22(3), 459-470.

Cherney, Adrian *et al.* (2015), "Use of Academic Social Research by Public Officials: Exploring Preferences and Constraints That Impact on Research Use", *Evidence & Policy* 11(2), 169-188.

Debruyne, M. *et al.* (2021), "Vlaamse Brede Heroverweging: terug- en vooruitblik", *Vlaams Tijdschrift voor Overheidsmanagement* 4, 13-22.

Desmedt, Ella, Valérie Pattyn & Peter Van Humbeeck (2016), "Beleidsevaluatie vandaag: een voorzichtige balans", *Vlaams Tijdschrift voor Overheidsmanagement* 2.

Dorren, Lars & Eva E.A. Wolf (2023), "How Evidence-Based Policymaking Helps and Hinders Policy Conflict", *Policy & Politics* 51(3), 486-507.

Fleming, Jenny & Rod Rhodes (2018), "Can Experience Be Evidence? Craft Knowledge and Evidence-Based Policing", *Policy and Politics* 46(1), 3-26.

Fobé, Ellen (2021), *Boosting the Capacity for Policy Analysis among Public Officials. New Representative Evidence from Belgium*, Leuven, Public Governance Institute.

Fobé, Ellen & Marleen Brans (2013), "Policy-Oriented Foresight as Evidence for Policy Making: Conditions of (Mis)Match", *Evidence & Policy. A journal of research, debate and practice* 9(4), 473-492.

Hall, Jeremy L. & Gregg G. Van Ryzin (2019), "A Norm of Evidence and Research in Decision-Making (NERD): Scale Development, Reliability, and Validity", *Public Administration Review* 79(3), 321-329.

Head, Brian W. (2008), "Three Lenses of Evidence-Based Policy", *Australian Journal of Public Administration* 67(1), 1-11.

Heinrich, Carolyn J. (2007), "Evidence-Based Policy and Performance Management", *The American Review of Public Administration* 37(3), 255-277.

Howlett, Michael & Joshua Newman (2010), "Policy Analysis and Policy Work in Federal Systems: Policy Advice and Its Contribution to Evidence-Based Policy-Making in Multi-Level Governance Systems", *Policy and Society* 29(2), 123-136, <http://dx.doi.org/10.1016/j.polsoc.2010.03.004>.

Van Humbeeck, Peter (2021), "De governance van beleidsevaluatie: een inkijk in buitenlandse beleidskaders en -praktijken als benchmark voor Vlaanderen", *Vlaams Tijdschrift voor Overheidsmanagement* 4, 35-46.

Jasanoff, Sheila (1990), *The Fifth Branch: Science Advisors as Policy Makers*, Cambridge, Harvard University Press.

Jennings, Edward T. & Jeremy L. Hall (2012), "Evidence-Based Practice and the Use of Information in State Agency Decision Making", *Journal of Public Administration Research and Theory* 22(2), 245-266.

Kettl, Donald F. (2016), "Making Data Speak: Lessons for Using Numbers for Solving Public Policy Puzzles", *Governance* 29(4), 573-579.

Landry, Réjean, Mokhtar Lamari & Nabil Amara (2003), "The Extent and Determinants of the Utilization of University Research in Government Agencies", *Public Administration Review* 63(2), 192-205.

Mackie, I. et al. (2021), *Evidence-Informed Policy Making. Building a Conceptual Model and Developing Indicators*, Luxembourg.

Maertens, Lisa, Annie Hondegheem & Ellen Fobé (2021), "Een vergelijkende studie naar evidence-informed beleid in Vlaamse beleidsdocumenten", *Vlaams Tijdschrift voor Overheidsmanagement* 5(3), 21-38.

Mair, D. et al. (2019), *Understanding Our Political Nature. How to Put Knowledge and Reason at the Heart of Political Decision-Making*, Luxembourg, Publication Office of the European Union.

Nelson, John P., Spencer Lindsay & Barry Bozeman (2023), "The Last 20 Years of Empirical Research on Government Utilization of Academic Social Science Research: A State-of-the-Art Literature Review", *Administration and Society*, <https://doi.org/10.1177/00953997231172923>.

Newman, Joshua, Adrian Cherney & Brian W. Head (2016), "Do Policy Makers Use Academic Research? Reexamining the 'Two Communities' Theory of Research Utilization", *Public Administration Review* 76(1), 24-32.

Newman, Joshua, Adrian Cherney & Brian W. Head (2017), "Policy Capacity and Evidence-Based Policy in the Public Service", *Public Management Review* 19(2), 157-174, <http://dx.doi.org/10.1080/14719037.2016.1148191>.

OECD (2020), *Building Capacity for Evidence-Informed Policy-Making. Lessons*

from Country Experiences, Paris, OECD Publishing.

OECD (2023), *Improving Decision Making through Policy Evaluation in Belgium*. OECD Public Governance Policy Papers No. 31.

Quimet, Mathieu, Réjean Landry, Saliha Ziam & Pierre Olivier Bédard (2009), "The Absorption of Research Knowledge by Public Civil Servants", *Evidence and Policy* 5(4), 331-350.

Pattyn, Valérie (2015), "Explaining Variance in Policy Evaluation Regularity. The Case of the Flemish Public Sector", *Public Management Review* 17(10), 1475-1495.

Peters, B. Guy & Anthony Barker (1993), *Advising West European Governments, Inquiries, Expertise and Public Policy*, Pittsburgh, University of Pittsburgh Press.

Rickinson, Mark et al. (2021), "Insights from a Cross-Sector Review on How to Conceptualise the Quality of Use of Research Evidence", *Humanities and Social Sciences Communications* 8(1), 1-12, <http://dx.doi.org/10.1057/s41599-021-00821-x>.

Schlauffer, Caroline, Iris Stucki & Fritz Sager (2018), "The Political Use of Evidence and Its Contribution to Democratic Discourse", *Public Administration Review* 78(4), 645-649.

SERV (2015), *Advies toekomstige organisatie van het beleidsrelevant wetenschappelijk onderzoek*, Brussel.

SERV (2020a), *Advies betere data voor het (corona-)beleid*.

SERV (2020b), *Advies evidence informed onderwijsbeleid*.

SERV (2021), *Oproep en advies betere overheidsdata voor sterk beleidsonderzoek en goed bestuur*, Brussel.

SERV (2022a), *Advies Vlaamse Brede Heroverweging als opstap naar een structureel evaluatiebeleid*.

SERV (2022b), *Betere overheidsdata voor evidence informed arbeidsmarktonderzoek en -beleid*.

SERV (2022c), "Vlaamse datastrategie en data-actieplan".

Smet, Valérie (2013), "Evidence-based policy en de doorwerking van sociaalwetenschappelijk onderzoek: are we there yet?", *Beleidsonderzoek Online*.

Vandoninck, Joost, Marleen Brans, Ellen Wayenberg & Ellen Fobé (2016), *Ex ante beleidsevaluatie voor beleidsinstrumentenkeuze. Beschrijving en bevindingen van onderzochte alternatieven: beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin*, Leuven, Steunpunt Bestuurlijke Organisatie - Slagkrachtige Overheid.

Vanhee, Dieter (2021), "De grootste verwezenlijking van de Vlaamse Brede Heroverweging zit in de start van een cultuuromslag naar een structurele verankering van beleidsevaluatie in de beleids- en begrotingscyclus. Interview met Koen Algoed, secretaris-generaal Departement Financiën en Begroting", *Vlaams Tijdschrift voor Overheidsmanagement* 4, 7-12.

Vanhee, Dieter, Stijn Saelens, Joeri De Blauwer & Hilde Van Nijen (2022), "Vlaamse Veerkracht: van plan, over uitvoering, tot monitoring en rapportering", *Vlaams Tijdschrift voor Overheidsmanagement* 3, 15-26.

Verlet, D. & Peter De Smedt (2010), "De vooruitzichten voor Vlaanderen. Toekomstverkenningen als beleidsinstrument binnen de Vlaamse overheid" in *Paper Presented at the Politicologenetmaal from 27.05-28.05.2010*, Leuven.

Vermeiren, J. (2023), "Prestatiebegroting en uitgavetoetsingen in Vlaanderen", *Vlaams*

Tijdschrift voor Overheidsmanagement 2,
39-50.

Vlaamse Regering (2017a), *Implementatie-
plan Witboek Open en wendbare overheid*.

Vlaamse Regering (2017b), *Witboek Open
en wendbare overheid*.

Vlaamse Regering (2021a), *Monitoring
relanceplan Vlaamse Veerkracht. Voortgangs-
rapport meetmoment september 2021*.

Vlaamse Regering (2021b), *Uitgavetoetsin-
gen voor de jaren 2022-2024. VR 2021
1911 MED.0394/1TER*.

Walker, Richard M., Yanto Chandra,
Jiasheng Zhang & Arjen van Witteloostuijn
(2019), "Topic Modeling the Research-Prac-
tice Gap in Public Administration", *Public
Administration Review* 79(6), 931-937.

Weiss, Carol H. (1995), "The Haphazard
Connection: Social Science and Public
Policy", *International Journal of Educational
Research* 23(2), 137-150.

Wellstead, Adam M., Richard C. Stedman
& Michael Howlett (2011), "Policy Ana-
lytical Capacity in Changing Governance
Contexts: A Structural Equation Model (Sem)
Study of Contemporary Canadian Policy
Work", *Public Policy and Administration*
26(3), 353-373.